

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Az iszlám Budán.*

Forrás: *Gyulai Napló*

Bp.

(Hely)

1932. I. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

297

Hely

Idő

"1932"

Személy

Helvszám

Az iszlám Budán

A vének tanácsa. A magyar iszlám-felekezet ügyeit az 1916. évi XVII. t.-c. alapján intéző, *Gül Babáról* elnevezett budai független magyar autonóm vallásközség medzslisz (vének tanácsa, konvent) december havában rendkívüli ülést tartott az Esplanade szállodában, melyet a budai mufti távollétében Mustafa aga korelnök vezetett. A medzslisz egyhangulag megszavazta Husszein Hilmi effendi lelkész, budai mufti számára a magyar iszlám körül kifejtett és a külföldi mohamedán testvérek által is elismert nagy érdemeinek jutalmazását. Elfogadta továbbá a nagymufti által írt magyarnyelvű „*Iszlám hittan*” című könyvét a mohamedán tanulók vallásoktatási tankönyvéül. Tudomásul vette a nagymufti által a külföldi muzulmán fejedelmekhez és vallásfőkhöz írt jelentéseket és a beérkezett válaszokat. Tudomásul vette az 1932. évre készített Gül Baba zarándoklatok programját és a „Collegium islamiticum” alapszabálytervezetét. *Abdul Latif* effendi egyetemi lektor, török makredzsi, nem fogadta el a budai kádívá való megválasztását, amit a medzslisz sajnálattal vett tudomásul. Jóváhagyta továbbá a vakufgondnokság (evkaf-daire) jelentését. Az „evkaf-daire” az 1932-es zarándoklévre a „hadzs” (zarándoklat) adót is megállapította. A medzslisz egyhangulag hozzájárult az intézkedésekhez. Allah áldását kérve a gyülekezetre, a korelnök berekesztette az ülést és intézkedett, hogy a jegyzőkönyv egy hitelesített példánya a városházára, egy pedig a kultuszminiszter úrhoz küldessék el tudomásulvétel végett.

Mozlim előkelőségek Budán. A mohamedánok ezidei *Ramazán* böjtje január 8-án kezdődik. A megnyitói istentiszteletet Husszein Hilmi effendi budai nagymufti fogja megtartani imámok segédletével Gül Baba sírjánál. Ha esetleg a zord időjárás nem engedné az istentiszteletnek Gül Babánál való megtartását, akkor az Esplanade szálló külön dísztermében folytatják le az ünnepséget. Erről a nagymufti hivatala idejében értesíti a sajtó útján az érdeklődő nagyközönseget. Idejövételüket a Ramazán ünnepre megígérték többek között: Ozmán Rhagib pasa, Szulejmán Garvani seik, Hajroullah Bey, több tatár és kurd előkelőség, valamint a Balkán számos mohamedán előkelősége, így az emigrációban élő Gvozdivich pasa, **Gül baba zarándokai 1932-ben.** A buda nagymufti hivatalához, valamint a mohamedán-magyar kulturkomitéhez érkező és eddig érkezett jelentésekből megállapítható, hogy az 1932-ik esztendő, mint az iszlám szent éve, úgy Mekkába, mint Jeruzsálembe és Budára az igazhívó moszlimok nagy tömegeit vonzza zarándoklatra. Mekkában a szent hadzs kezdete péntekre esik, ami ritka esemény, Jeruzsálemben folytatni fogják az elnapolt pánizlamita kongresszust, a kalifaválasztás Ramazán utánra lett elhalasztva, Budán Gül Baba születésének 250-ik évfordulója, tehát olyan nagy vallástörténelmi események, amelyek egy-egy évszázadban szoktak csak előfordulni. Innét a szokatlan nagy érdek-

lődés az iszlám világában, ami bizonyos fokig a gazdasági és politikai kérdéseket is háttérbe szorítja. Észak-Boszniából egy 500 zarándokból álló csoport jelentkezett a februári (ramazán utáni) zarándoklatra, míg Macedonia, Montenegro és a Hercegovina vidékéről egy kétezer tagú szervezet jelentette be érkezését tavaszra Gül Babához. Albániából szintén száz zarándok jön május elsejére, akik egyben gazdasági tanulmányútjukat is egybekapcsolják a zarándoklattal. — A budai idegenforgalom nagy lendületet vehet az új esztendőben.

A német mohamedán polgárokat most szervezik a magyar muzulmánok példájára. Németországban olyan helyeken, ahol nagyobb számmal élnek muzulmánok Berlin, Hamburg, Bréma, Lipse), megalakítják a magyar iszlám-felekezet alkotmányának alapulvételével és a Gül Baba

vallásközség mintájára a német iszlám-vallásközségeket. A megfelelő imámokat (lelkészeket) a budai nagymufti fogja a német és osztrák vallásközségekhez ki-rendelni, mert történelmi jogon a budai nagymufti iurisdicciója Északnyugat-Európára is kiterjed. Így a magyarság legalább az iszlám révén és Gül Baba által kapcsolódik bele a nagy izlámba, míg, sajnos, idehaza még mindig teljes desinteresselment-nal kezelik a hatóságok a külpolitikai, revíziós és idegenforgalmi szempontból is oly fontos kérdést, melyért csak a Budai Napló harcol rendületlenül.

„*Iszlám Hittan*.” Csinos és érdekes kis füzet hagyta el karácsonyra a sajtót fenti címen. A mű szerzője: **Imam Husszein Hil-**

mi effendi, budai mufti. Egyházhatalósági jóváhagyással Hadzsi Mehemet *Dzsemaluddin* effendi, v. b. t. t., reisz ul ulema látta el. Kiadója: *Kóka Lajos*, az ismert fővárosi könyvkereskedő. A nyomdai kiállítás *Hornyánszky* cégét dicséri. Kapható minden könyvkereskedésben, ára 1 pengő 20 fillér. Hézagpótló mű a magyar vallási irodalomban. Az első iszlamita (mohamedán) katekizmus magyar nyelven. Világos és magyaros stílusa, könnyű nyelvezete és kerekded beosztása révén nemcsak mint tankönyv, de mint érdekes olvasmány is ajánlható. Megismerjük belőle Mohamed vallásának lényegét, és hiányzik belőle minden teológiai szörszálhasogatás, más vallásuakkal szemben való poléma vagy a prozelita-fogdosás. Minden sorából a más vallásuak felfogásának tisztelete, a kölcsönös megbecsülés, szeretet és türelem látszik ki. Akik eddig nem tudták, hogy mi az iszlám, mint vallás, e könyv elolvasása után tisztában lesznek Mohamed vallásának lényegével.

HUSSZEIN HILMI effendi nagymufti e hó közepén Albániába utazik iszlám kultúrpropaganda körütra és onnét a bolgár kormány meghívására Bulgáriába, hogy az ottani mohamedánokat, akik a kalifátus megszűnése óta a budai nagymufti történelmi jogon feléledt iurisdicciója alá tartoznak, megszervezze. Albánia és Bulgária tudnak idegenforgalmat propagálni.